

GOTLANDS TINGSRÄTT
Gotlands tingsrätt
Rotel 4

DOM
2012-11-16
meddelad i
Visby

Mål nr B 754-12

PARTER (Antal tilltalade: 2)

Åklagare

Kammaråklagare Jenny Clemendtson
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm

Målsägande

Sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Marion Norrby
c/o Advokathuset Öster
Strelowgatan 11
621 45 Visby

Tilltalad

Kent MIKAEL Berg, 970801-0138
Bokbindargatan 38
621 53 Visby

Offentlig försvarare:

Advokat Lars Dahlström
Advokatfirman Lars Dahlström AB
Follingboväg 6
621 43 Visby

DOMSLUT

Begångna brott

Medhjälp till våldtäkt

Lagrums

6 kap 1 § 1 st samt 23 kap 4 §
brottsbalken

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 80 timmar

Andra lagrum som åberopas

23 kap 5 § Brb

Postadress

Box 1143
621 22 Visby

Besöksadress

Artillerigatan 2 A

Telefon

0498-28 14 00

Telefax

0498-27 97 59

E-post: gotlands.tingsratt@dom.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-11:30
13:00-15:00

Skadestånd

Mikael Berg ska solidariskt med Michael Magnusson utge skadestånd till målsäganden (sekretess) med 80 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 augusti 2012 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna om Mikael Bergs personliga förhållanden ska bestå i målet.
2. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för de uppgifter som har lagts fram vid huvudförhandling i målet avseende målsägandens, samt dennes familjemedlemmars, identitet ska bestå.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokat Lars Dahlström tillerkänns ersättning av allmänna medel, rätt summerat, med 82 345 kr. Av beloppet avser 61 456 kr arbete, 4 420 kr tidspillan och 16 469 kr mervärdesskatt.
 2. Marion Norrby tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 54 601 kr. Av beloppet avser 43 681 kr arbete och 10 920 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för målsägandebiträdet och försvaret ska stanna på staten.
-

GOTLANDS TINGSRÄTT
Gotlands tingsrätt
Rotel 4

DOM
2012-11-16
meddelad i
Visby

Mål nr B 754-12

PARTER (Antal tilltalade: 2)

Åklagare

Kammaråklagare Jenny Clemendtson
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm

Målsägande

Sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Marion Norrby
c/o Advokathuset Öster
Strelowgatan 11
621 45 Visby

Tilltalad

Michael Kim Erik Magnusson, 880930-3210
Allégatan 100, Lgh 1101
621 51 Visby

Offentlig försvarare:

Advokat Tomas Pettersson
Advokat Gotland AB
S:t Hansgatan 11
621 57 Visby

DOMSLUT

Begångna brott

1. Våldtäkt
2. Övergrepp i rättssak

Lagrum

- 6 kap 1 § 1 st brottsbalken
- 17 kap 10 § 1 st 1 p brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år

Postadress

Box 1143
621 22 Visby

Besöksadress

Artillerigatan 2 A

Telefon

0498-28 14 00

Telefax

0498-27 97 59

E-post: gotlands.tingsratt@dom.se

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-11:30
13:00-15:00

Andra lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken

Skadestånd

Michael Magnusson ska solidariskt med Mikael Berg utge skadestånd till målsäganden (sekretess) med 80 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 16 augusti 2012 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna om Michael Magnussons personliga förhållanden ska bestå i målet.
2. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för de uppgifter som har lagts fram vid huvudförhandling i målet avseende målsägandens, samt dennes familjemedlemmars, identitet ska bestå.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Advokat Tomas Pettersson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 77 747 kr. Av beloppet avser 61 093 kr arbete, 1 105 kr tidsspillan och 15 549 kr mervärdesskatt.
 2. Advokat Helen Ahlsten tillerkänns ersättning av allmänna medel med 21 653 kr. Av beloppet avser 15 665 kr arbete, 1 657 kr tidsspillan och 4 331 kr mervärdesskatt.
 3. Ersättning till målsägandebiträdet Marion Norrby, se domslutet för Mikael Berg.
 4. Kostnaden för målsägandebiträdet och försvaret ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Michael Magnusson (åtalspunkterna 1 och 2) och Mikael Berg (åtalspunkten 1) ska dömas enligt följande.

1. Våldtäkt och medhjälp till våldtäkt (6 kap. 1 § första stycket och 23 kap. 4 § brottsbalken)

Michael Magnusson har den 16 augusti 2012 i en bostad vid Hagstigen 12 i Visby medelst våld och hot om våld tvingat målsäganden till sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag.¹

Våldet har bestått i att Michael Magnusson och Mikael Berg mot målsägandens vilja burit henne till en säng varefter Michael Magnusson hållit fast målsägandens ben och dragit ned hennes byxor och trosor och stoppat in sina fingrar i målsägandens underliv och fört fingrarna ut och in samtidigt som Mikael Berg hållit fast henne i armarna och hållit för hennes mun.

Till följd av fasthållandet har målsäganden åsamkats flera hudmissfärgningar på sina ben och armar.

Hotet har bestått i att Michael Magnusson i samband med händelsen visat målsäganden att han varit beväpnad med en kniv, vilket förfaranden varit ägnat att framkalla allvarlig fruktan för den egna säkerheten till person.

Mikael Berg har varit Michael Magnusson behjälplig i gärningen genom att bära målsäganden till sängen och genom att hålla fast målsägandens armar och ålla för hennes mun samt genom sin närvaro understödja Michael Magnusson i hans agerande.

2. Övergrepp i rättssak (17 kap. 10 § första stycket 1 brottsbalken)

Michael Magnusson har den 16 augusti 2012 i en bostad på Hagstigen 12 i Visby för att hindra målsäganden från att anmäla händelsen enligt åtalspunkten 1, hållit en kniv framför henne och dragit kniven mot hennes ansikte samt fällt uttalande av innebörd att om hon berättade eller polisanmälde saken skulle han med kniv skada henne hennes pojkvän och/eller mamma. Förfarandet har varit ägnat att framkalla allvarlig fruktan för den egna eller annans säkerhet till person.

Målsäganden, som har biträtt åtalet, har på grund av de åtalade gärningarna yrkat att tingsrätten förpliktar Michael Magnusson och Mikael Berg att solidariskt till

henne betala skadestånd avseende kränkning med 100 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 16 augusti 2012. Av beloppen avser 90 000 kr kränkning samt 10 000 kr sveda och värk

Michael Magnusson har förnekat gärningarna och bestritt skadeståndsyrkandet.

Mikael Berg har förnekat gärningen och bestritt skadeståndsyrkandet

DOMSKÄL

Utredningen

Förhör har hållits med målsäganden, de båda tilltalade och vittnena Pontus Lidman, Jonas Sjösten, Rasmus Sjösten, Mikaela Bergström, målsägandens syster, Simon Hernandez och Rudolf Söderström. Rättsintyg och utskrifter av sms-trafik har lagts fram som skriftlig bevisning. Syn har hållits på fotografier.

Hörda personer har bl.a. berättat.

Målsäganden

- På kvällen den 15 augusti, sökte hon efter sin pojkvän Pontus Lidman utan att lyckas, bl.a. kontaktade hon Michael Magnusson. På natten hörde Michael Magnusson av sig och berättade att Pontus fanns hemma hos Jonas Sjösten och var skitfull. Hon begav sig då dit och Michael Magnusson mötte upp. Han skjutsade henne på cykel dit, via sitt eget hem.
- I Jonas Sjöstens hem spelade Pontus och Mikael Berg TV-spel. Dessutom fanns Jonas Sjösten och någon till i lägenheten. Alla drack öl utom hon själv. I vart fall Michael Magnusson och Jonas Sjösten tog också tabletter.

¹ Ang. målsägandens identitet se HEMLIG identitetsbilaga.

Pontus var berusad men inte alls så berusad som Michael Magnusson påstått.

- Pontus och Michael Magnusson började att ”tjafsa”, bl.a. tog den senare fram en kniv. Jonas sade åt dem att lägga av, vilket de gjorde.
- Michael Magnusson och Mikael Berg lämnade lägenheten och hon, Jonas och Pontus lade sig i sängen. Hon hade trosor och BH på sig.
- Hon vaknade av att det knackade på sovrumsdörren; det var Michael och Mikael. Hon tog på sig ett linne och ett par jeans och lämnade sovrummet och tittade på TV med Michael och Mikael. Bland annat frågade Michael om de skulle ha sex och när hon svarade nej, sade Michael då ”Tänk vad lätt vi kunde våldta dig nu” och beordrade Mikael Berg att hålla fast henne. Mikael Berg höll fast hennes händer, efter att första ha vägrat. Michael Magnusson drog ned hennes linne och tog henne på bröstet innanför BH:n. Mikael Berg ville, på Michael Magnussons uppmaning, inte ta på henne.
- Michael Magnusson drog av henne byxorna + trosorna och han och Mikael Berg bar henne till en säng, fyra – fem meter därifrån. Hon sade hela tiden ”sluta”; hon kände på sig att något skulle hända. Hon försökte skrika men Mikael Berg höll då för hennes mun och även näsa. Michael Magnusson och Mikael Berg fnittrade och verkade ta det på skoj.
- Michael Magnusson drog av henne byxorna igen. Michael Magnusson förde in sina fingrar i hennes underliv och han uppmanade Mikael Berg att göra detsamma men han ville inte. Mikael Berg höll fast henne. Michael Magnusson förde upprepat sina fingrar ut och in i hennes underliv.
- När hon vid något tillfälle sade ”sluta” och ”lägg av” ropade Rasmus Sjösten från nedervåningen att de skulle vara tysta.
- Sedan släppte de henne och sade att det bara var på skämt. Michael Magnusson tog fram en kniv.
- Hon sade att ”antingen går jag härifrån eller annars ni”. De gick inte och tillät inte heller henne att göra det. Michael Magnusson sade att han skulle knivhugga Pontus och gick in i sovrummet där Pontus fanns. När Michael

kom tillbaka gjorde Mikael Berg likadant. Hon sade att hon skulle anmäla dem. När Michael Magnusson sade att hon inte fick göra det tog han fram kniven igen och drog den från örsnibben till mungipan varvid han också förklarade vad det betydde. Han skulle alltså skära upp henne och knivhugga Pontus + hennes mamma. Till slut sade hon att hon inte skulle anmäla dem. Michael Magnusson sade då förlåt. Jonas Sjösten kom in i rummet och uppmanade henne att gå in till Pontus och sova. Hon grät då och Pontus undrade vad som hänt, men hon ville inte berätta. Mikael Berg kom då in och bad om förlåtelse efter det att Pontus gått ut. Hon somnade och vaknade av att Jonas och Pontus kom och lade sig.

- Dagen därpå berättade hon allt för Mikaela Bergström – som berättade för Pontus (som antagligen berättade för Mikael Berg). Hon hade, av rädsla för de hot hon utsatts för, inte en tanke på att polisanmäla det hela. Hon berättade dock för Simon Hernandez som hon har förtroende för. Hemma berättade hon inget – då hade det kunnat leda till en polisanmälan, vilket hon inte ville.
- Kvällen därpå fick hon klart för sig att ”ryktet var ute på stan” och att många var ”arga på varandra”. ”Filip” och ”Jack” uppmanade henne att polisanmäla det inträffade. ”Jack” ringde då polisen. En polispatrull kom då. Det var en lättnad att berätta för polisen.

Michael Magnusson

- Pontus låg hel utslagen på en säng hemma hos Jonas Sjösten och frågade efter målsäganden. Han kontaktade då målsäganden och tog henne till lägenheten.
- De pratade där. Målsäganden, Jonas och Pontus gick och lade sig. Han tittade på TV och somnade bl.a. på golvet flera gånger. Han var rejält påverkad av öl och piller.

- Det som påstås i gärningsbeskrivningen har inte hänt. Han förstår inte varför målsäganden har berättat det.
- Någon dag senare fick han reda på vad målsäganden har påstått. Han trodde det var ett skämt.

Mikael Berg

- Det som målsäganden har berättat har inte hänt. Han tror att hon har berättat det hon har berättat för att få uppmärksamhet.

Pontus Lidman

- Han minns nästan inget av den aktuella kvällen. Han och hans kompisar Mikael och Michael samt Jonas och målsäganden var hemma hos Jonas. De drack öl.
- Han, Jonas och målsäganden gick vid något tillfälle och lade sig för sova. Han sov hela natten och vet inte vad som kan ha hänt andra.
- Målsäganden kom dock in vid sjutiden på morgonen och grät. När han frågade vad det var sade hon att det inte var något.
- Efter den aktuella natten har han bråklat lite med Mikael och Michael. När han av Mikaela fick reda på att målsäganden blivit utsatt för ett sexövergrepp blev han förbannad och gav sig tillsammans med ett tiotal andra personer ut för att jaga reda på Mikael och Michael. Då trodde han på målsägandens påståenden, men i dag vet han inte vad han ska tro; målsäganden har till olika personer lämnat olika versioner av händelsen vilket gör att han ”inte tror att det har hänt”.

Jonas Sjösten

- Michael, Mikael, Pontus och målsäganden väntade hemma hos honom på att Rasmus Sjösten skulle komma till lägenheten. Han gick och lade sig. När

han vaknade fann hann målsäganden gråtande i soffan. Hon ville inte berätta vad som hänt. Han sade till henne att gå och lägga sig hos Pontus. Han minns inte om Mikael och Michael också var där. Han kollade att Rasmus kommit hem och låg på nedervåningen. Rasmus berättade att han varit tvungen att säga åt ”dem” att hålla käften några gånger. Rasmus berättade också att någon haft en kniv.

- Han har inte pratat med någon om den aktuella kvällen: absolut inte målsägandens syster.

Rasmus Sjösten

- Han kom med färjan från Oskarshamn på kvällen/natten den 15 /16 augusti och tog en taxi hem till sin far Jonas Sjösten. Förutom pappan var Pontus, Michael och Mikael där. Han hälsade på dem och gick och lade sig på nedervåningen.
- Han vaknade av att han hörde en tjejröst som ropade ”sluta”. Han steg då upp och sade åt dem från nedervåningen att vara tysta. Något svarade att ”det är min tjej, jag djävlas bara lite”. Detta upprepades många gånger under några timmars tid. Ropet ”sluta” lät inte som om det var något alltför allvarligt som pågick, även om det någon gång lät klagande och som om någon höll för hennes mun.
- På morgonen visade Michael Magnusson upp en kniv som om han också sett på kvällen när han hälsade på Michael Magnusson.

Mikaela Bergström

- Hon känner målsäganden, Michael och Mikael sedan tidigare.
- Hon fick sms från målsäganden där målsäganden uppgav att hon inte mådde bra. Målsäganden berättade också varför. Hon trodde på det målsäganden berättade och gör så alltjämt.

- Hon berättade för Pontus vad målsäganden berättat och visade hennes sms. Pontus blev då ”sur” och upprörd.
- Målsäganden mår dåligt av det inträffade men hon vill inte visa det.

Målsägandens syster

- Hennes syster har berättat för henne att hon var orolig för Pontus den aktuella dagen. Systemen kontaktade Michael Magnusson som berättade för henne var Pontus fanns; nämligen hemma hos Jonas. Systemen åkte dit.
- På övervåningen satt de och pratade.
- Pontus, Jonas och systemen gick och lade sig i sovrummet.
- Systemen vaknade av att Michael och Mikael knackade på dörren. Systemen gick upp och klädde på sig. Magnusson sade bl.a. till systemen ”vad lätt det skulle vara att våldta dig nu”. Mikael Berg sade att det ville han inte vara med om. Magnusson ringde någon och frågade om det lagliga att ha sex med någon under 15 år. Systemen kände sig rädd.
- Magnusson beordrade Berg att hålla fast systemen och Magnusson var aggressiv mot systemen. Magnusson hade också haft en kniv och hotat systemen, Pontus och deras mamma. De lyfte in henne i sängen där Magnusson stoppade in fingrarna i hennes underliv.
- Rasmus hade ropat ett par gånger att de skulle vara tysta.
- Vad hon nu har berättat har målsäganden berättat för henne mycket detaljerat några dagar före huvudförhandlingen. Systemen betedde sig mycket lugnt men hon märkte att det var svårt för henne. Systemen har aldrig varit den ”som hittar på” saker. Hon tror på henne. Systemen har efter händelsen ändrat beteende och har isolerat sig och är mer inbunden och energilös.
- Första gången hon fick höra talas om den påstådda våldtäkten var när hennes mamma berättade om det. När hon talade med systemen första gången berättade hon om vad som hänt utan att nämna några detaljer.

Simon Hernandez

- Han fick via målsäganden reda på att hon utsatts för en våldtäkt.
- Han har känt målsäganden sedan i somras.
- Han tror på det som målsäganden har berättat.

Rudolf Söderström

- Han (som är polis) och en kollega fick rapport om en våldtäkt skulle ha begåtts. De åkte ned till högskolan där det pågick någon form av filminspelning. Målsäganden pekades ut av en kille och de tog kontakt med henne och körde lite avsides för att få vara i fred.
- Målsäganden var lugn och sansad och berättade direkt om detaljer om hur våldtäkten 3 – 4 dagar före hade ”gått till”. När han efter ett tag gick ut bilen upptäckte han att ”filmteamet” kommit till platsen och riktade filmkameran mot polisbilen. Hela situationen kändes underlig.
- Målsägandens berättelse kändes inövad; hennes lugn och hennes sätt att direkt gå till detaljerna gav honom den direkta känslan efter att ha jobbat med liknande ärenden under många år.
- Pontus Lidman kom också fram och kunde uppge adressen där den påstådda våldtäkten ägt rum; målsäganden kunde inte lämna den uppgiften.

Tingsrättens bedömningar – skuld och skadestånd

Av framlagt rättsintyg och fotografier framgår att målsäganden har vissa lindrigare skador som *kan* vara förenliga med vad som påstås i gärningsbeskrivningen (skador orsakade av fasthållning). Därmed inte sagt att detta i och för sig styrker något visst händelseförlopp. Det kan också läggas till att DNA-undersökning av Michael Magnusson inte visat förekomst av spår från annan än honom själv. Någon annan utredning fristående från hörda personer har inte lagts fram i målet.

Bedömningen i målet måste alltså helt och hållet grundas på de utsagor som lämnats av hörda personer. *Hur* en domstol ska gå tillväga för att bedöma tillförlitligheten av en utsaga är givetvis inte angivet i lag. Högsta domstolen har i ett flertal avgöranden under årens lopp uttalat sig i frågor rörande värdering av bevisningen i mål av detta slag, i synnerhet då vad gäller värderingen av enskilda utsagor (se t.ex. NJA 1980 s. 725, 1988 s. 40, 1992 s. 446, 1996 s. 176, 2005 s. 712, 2009 s. 447 och 2010 s. 671). I alla dessa fall ges vissa hållpunkter för sådana bedömningar. I det sistnämnda rättsfallet uttalas t.ex. att det man främst ska lägga vikt vid är själva utsagan och dess innehåll och att det kan vara svårt att dra slutsatser av ”det allmänna intryck som målsäganden ger eller av icke-verbala faktorer i övrigt”. Nämnda rättsfall i övrigt lämnar dock exempel på att även en målsägandes uppträdande har tillagts vikt. Men fram för allt har man i fallen särskilt fäst sig vid om en målsägande utsaga får stöd av annan från den fristående bevisning.

Men det är svårt att utifrån dessa fall se någon sammanhållen bild av hur just utsagebedömningen närmare bestämt ska utföras. Man får dock det – mot bakgrund av principen om en fri bevisvärdering i och för sig självklara – beskedet att en persons utsaga utan stöd av annan bevisning *kan* vara tillräcklig för att fälla någon annan till ansvar även för ett allvarligt brott. I så fall krävs dock att den aktuella utsagan kan tillskrivas en mycket hög tillförlitlighet (jfr NJA 2005 s. 712 och 2009 s. 447 I). Men det anger inte annat än nivån på det krav som måste uppfyllas. Det säger inget om *hur* den nivån ska uppnås.

Det kan till att börja med konstateras att målsäganden omedelbart efter den påstådda händelsen i sms-meddelanden och motsvarande till Mikaela Bergström, Simon Hernandez och även Michael Magnusson har lämnat uppgifter som är mycket väl förenliga med vad som påstås i de gärningsbeskrivningar som bygger på hennes uppgifter. Vid huvudförhandlingen – och även tidigare under polisförhör – har målsäganden också lämnat uppgifter som i allt väsentligt stämmer överens med vad som påstås i gärningsbeskrivningen.

Det kan alltså i utgångsläget slås fast att målsäganden har lämnat en utsaga som till sitt innehåll helt och fullt styrker åtalet såvitt avser båda åtalspunkterna. Det kan vidare särskilt framhållas att hennes utsaga är mycket detaljrik, logiskt sammanhängande, fri från motsägelser och saknar märkliga inslag. Den är över huvud taget sådan att den av vem som helst måste upplevas som autentisk. De fåtal avvikelser som förekommer i hennes utsaga vid en jämförelse mellan vad hon har berättat vid huvudförhandlingen och tidigare vid polisförhör är av sådant detaljbetonat slag att de i inte oväsentlig mån *bidrar* till det omdömet.

Utsagan som sådan och de uppgifter den innehåller måste alltså sammanfattningsvis anses vara av mycket robust karaktär. Bedömd på detta sätt uppfyller hennes utsaga *i och för sig* alla de kriterier som Högsta domstolen ställt upp i de tidigare omnämnda rättsfallen.

Nästa fråga blir då om det finns något i hennes sätt att lämna de uppgifter hon faktiskt lämnar eller andra omständigheter som ger anledning att ställa sig särskilt kritisk till uppgifterna.

Sättet som målsäganden har lämnat sina uppgifter på har varit tydligt och klart och hon har förhållit sig tämligen känslomässigt neutral under berättandet inför rätten. Hon har inte visat några tecken på ilska eller hämndbegär men inte heller på att vara förkrossad eller nedbruten. Det är inte rimligt att dra några bestämda slutsatser av det nu sagda. Men det finns i vart fall inget tecken vad gäller hennes uppträdande vid berättandet som ger särskild anledning att betvivla riktigheten av utsagan.

Det är också av intresse och betydelse att granska vad andra personer har berättat och ställa det i relation till målägandens berättelse. Till att börja med kan då konstateras att flera av de hörda personerna – Rudolf Söderström, målsägandens syster och Simon Hernandez – inte har gjort några egna iakttagelser av vad som kan

ha tilldragit sig i lägenheten. Redan därigenom är deras utsagor av begränsad betydelse.

Rudolf Söderström har i och för sig omvittnat att han haft en känsla av att målsägandens berättelse inte stämde. Det är inte möjligt att, trots hans stora erfarenhet av liknande frågor, dra några bestämda slutsatser av denna hans känsla.

Pontus Lidman har svarat mycket svävande på ställda frågor. Han har uppenbart varit besvärad av förhörssituationen. Det går dock att dra den slutsatsen att målsäganden på morgonen varit ledsen när hon väckte honom vid sjutiden. I övrigt går det inte att dra några avgörande slutsatser av hans vittnesmål. Det innebär inte minst att Pontus Lidmans ”tro” att ”det inte har hänt” inte kan tillmätas någon avgörande betydelse.

Jonas Sjösten har över huvud taget inte kunnat bidra med något till sakens rätta belysning förutom att han också har uppgett att målsäganden var gråtande när han vaknade på natten.

Rasmus Sjösten har bekräftat vad målsäganden har berättat om att hon ropade ”sluta” och att någon kan ha hållit för målsägandens mun samt också att Michael Magnusson hade en kniv. Dessa i och för sig aningen triviala uppgifter ger dock ett icke obetydligt stöd för riktigheten av målsägandens berättelse i det att det mycket väl passar in i målsägandens berättelse samtidigt som de måste sägas vara specifika till sin karaktär.

Målsägandens i och för sig mycket sannolika berättelse får alltså visst stöd av vad vittnet Rasmus Sjösten har berättat. Och det finns inga andra förhörspersoners uppgifter som talar emot målsägandens uppgifter. Med hänsyn till det och till att det inte har framkommit något som skulle ge målsäganden anledning att lämna

felaktiga uppgifter kan det i praktiken uteslutas att vad som lagts de tilltalade till last inte skulle vara riktigt. Åtalet är med andra ord styrkt och ska bifallas.

Så som åklagaren har rubricerat sitt åtal vad avser åtalspunkten 1 ska Michael Magnusson dömas för våldtäkt och Mikael Berg för medhjälp därtill. Michael Magnusson ska dessutom dömas för övergrepp i rättssak.

I och med tingsrättens bedömning av skuldfrågan är den grundläggande förutsättningen för att tillerkänna målsäganden skadestånd också uppfylld. Tingsrätten anser att 75 000 kr utgör skäligt belopp för kränkning samt 5 000 kr skäligt belopp för sveda och värk, dvs. tillsammans 80 000 kr. De båda tilltalade ska betala detta solidariskt, trots att de bådaskilda medverkan är av olika allvarligt slag (jfr nedan).

Påföljdsfrågor

Michael Magnusson

Michael Magnusson är tidigare dömd för brott. Han står för närvarande under övervakning till följd av en dom på skyddstillsyn från den 25 november 2011. Övervakningstiden har nyligen förlängts till den 25 maj 2013. Michael Magnusson har problem av olika slag på det personliga planet. Det är klart att hans tillvaro präglas av det. Hans behov av stöd i olika former är odiskutabelt. De brott han nu ska dömas för innefattar emellertid våldtäkt för vilket är föreskrivet lägst två års fängelse. Det finns inte utrymme för att nu välja någon annan påföljd än just fängelse. Det är dock inte av något skäl nödvändigt att sätta strafftiden högre än lägsta föreskrivna tid. Inte heller det förhållandet att han även ska dömas för övergrepp i rättssak gör det motiverat att bestämma en längre strafftid.

Mikael Berg

Mikael Berg var precis femton år fyllda då han begick det brott han nu ska dömas för. Även om han har vissa problem har han inte något påtagligt behov av några mer ingripande vård- eller stödåtgärder. Det innebär att t.ex. ungdomsvård inte är någon relevant påföljd. Hans låga ålder utgör också i praktiken hinder mot ett fängelsestraff. Han ska i stället dömas till ungdomstjänst. När tiden för denna ska bestämma ska utgångspunkten vara straffvärdet av just hans gärning. Hans medverkan måste i det sammanhanget ses som att han medverkat endast i mindre mån, bl.a. i det att hans medverkan – förutom att den ska bedömas som *medhjälp* till våldtäkt – har varit aningen motvillig och betingad att en betydelsefull påverkan från den äldre Michael Magnusson. Detta, tillsammans med hans låga ålder, gör att tiden inte ska bestämmas till mer än 80 timmar.

Ersättningar till försvarare och målsägandebiträde

De båda försvararna har i sina ersättningsanspråk inkluderat ersättning baserat på utfört helgarbete. Med hänsyn till omständigheterna, inte minst den korta förberedelsetiden, har detta vara befogat. De ska alltså tillerkännas ersättning av allmänna medel i enlighet med sina yrkanden.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga (DV 400)

Överklagande senast fredagen den 7 december 2012 ska ställas till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten.

Mikael Mellqvist

GOTLANDS TINGSRÄTT

DOM
2012-11-16

B 754-12

I avgörandet har också deltagit nämndemännen Åke Kahlbom, Mona Magnusson och Emil Flodin

Skiljaktig mening, se bilaga

Avräkningsunderlag, se bilaga

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.